test cap roig transcrip 30 seg.

Molt bØ, molt bona tarda. Benvolgudes i benvolguts. Molt benvinguts a l'Auditori dels Jardins de Caproig de la FundacióLa Caixa en aquesta segona edicióde les trobades de Caproig. Una iniciativa que impulsem des de l'Observatori Social de la FundacióLa Caixa i l'Escola Europea d'Humanitats.

I enguany ens reunim una vegada mØs en aquest magnífic espai per compartir idees, compartir preguntes i, sobretot, converses al voltant, com heu llegit, d'un tema tan necessari com Øs el sentit de la natura. Abans de res, permeteu-me fer una salutació especial a la senyora Laura VellÆn, l'alcaldessa de Palafrugell, la senyora Anna Colomer, que Øs la directora dels Jardins i del CaixaForum Girona, el senyor Josep Ramoneda,

que Øs el director de les trobades, alguns dels ponents que estan aquí que ens acompanyen i a tots vosaltres. L'any passat vam iniciar aquesta aventura amb una primera edicióque naixia gairebØ com una declaració d'interessos, com un experiment, si em permeteu dir-ho així. És a dir, volíem crear un espai de trobada entre les humanitats

les ciŁncies, les arts i el pensament crític. I volíem demostrar que encara hi ha lloc per aquesta conversa reposada, lluny del soroll que ens envolta cada dia a tot arreu. I per fer quŁ amb aquesta conversa reposada? Doncs per intercanviar idees i sobretot fer una reflexiócompartida.

compartida. La resposta del pœblic, no ho sØ perquŁ no us conec a tothom, peròsØ que algunes persones que he vist em ressoneu i dels participants i sobretot de les institucions, va ser molt positiva i vam pensar, tant des de la maleta de Probo com des de la FundacióLa Caixa, que valia la pena continuar i fer aquesta proposta d'aquesta segona edicióque, com heu llegit, ja no Øs un dia, Øs molt mØs ambiciosa.

probablement mØs internacional, perquŁ tambØ tenim mØs dies i mØs franges horàries, i per tant esperem que sobretot us aporti aquestes idees o aquestes inspiracions, simplement per intentar reflexionar, si ho aconseguim, des d'altres perspectives i que potser mireu les coses una mica diferent. El tema que hem triat en guany ens interpel•la directament.

Com tots sabeu, vivim una Łpoca de profundes transformacions ambientals, tecnològiques i culturals. Parlem molt de canvi climàtic, parlem molt de sostenibilitat, de biodiversitat o d'innovaciótecnològica. Peròsovint, ens proposava el Josep Ramoneda, oblidem una pregunta mØs essencial. QuŁ significa avui la natura per nosaltres?

Quin lloc ocupa en les nostres vides? QuŁ ens ensenya sobre qui som, sobre d'on venim i sobre el futur que volem construir? I Øs precisament aquesta pregunta la que recorrerà els diàlegs i les conferŁncies que tot el dia d'avui fins diumenge ens recorreran. I ho farem de la màd'escriptors, científics, filòsofs, artistes, periodistes i pensadors que ens aportaran mirades

molt diverses. Parlarem del Mediterrani, de la creacióliterària, de la intel•ligŁncia de les plantes, de la memòria dels paisatges, de la biodiversitat, de la identitat i de la genŁtica, de les noves llibertats, del futur de les imatges i de la intel•ligŁncia artificial i fins i tot de la nostra manera d'imaginar el futur. I aquesta diversitat de veus respon a una convicciófunda.

que a Barcelona, des del Palau Macaya amb la partida del projecte de l'Escala Europea

d'Humanitats, ho practiquem mØs o menys cada quinze dies. I Øs que els grans desafiaments del nostre temps no es poden entendre des d'una sola disciplina. Necessitem que la ciŁncia dialogui amb la filosofia, necessitem la mirada dels artistes i els dels escriptors, i necessitem escoltar experiŁncies diferents i aprendre dels qui observen la realitat des d'altres perspectives.

I pensem que difícilment podríem tenir la sort de tenir un escenari millor que d'on estem, del Cap Roig, que nosaltres sempre volem pensar des de la FundacióLa Caixa que es mou mØs que un lloc bonic. És un espai on el paisatge, la cultura i el Mediterrani conflueixen d'una manera pràcticament natural. I aquí la natura no Øs nomØs el tema de les nostres converses, sinóque Øs una presŁncia constant que ens acompanya, que ens recorda que formem part d'una realitat molt mØs àmplia que nosaltres.

una realitat molt mØs àmplia que nosaltres mateixos. Vaig acabant. Les trobades de Cap Roig aspiren modestament peròamb ambicióintel•lectual a contribuir a aquesta reflexió col•lectiva, a crear un espai on durant uns dies puguem aturar-nos, escoltar, pensar i conversar. Un espai on el coneixement es trobi amb la curiositat i on les preguntes siguin tan importants com les respostes.

Acabo expressant el nostre agraïment en nom de la Fundació"la Caixa", un agraïment sincer a totes les persones i institucions que han fet possible aquesta segona edició, en especial a la Sílvia Sauquet, que Øs la coordinadora de projectes de l'Observatori Social, els equips dels jardins de Cap Roig, els equips de la Maleta de Portbou, a l'Ajuntament de Palafrugell i tambØ a vosaltres que amb la vostra presŁncia ens doneu sentit a aquest projecte.

Moltíssimes gràcies, sigueu tots i totes molt benvinguts i benvingudes a la segona edició de les Trobades de Cap Roig i passo la paraula a la senyora Laura VellÆn, alcaldessa de Palafrugell. Moltes gràcies. Bona tarda a tothom. Abans de res, voldria fer una salutació i agraïment als organitzadors de les jornades a l'Escola d'Humanitat

de les jornades a l'Escola d'Humanitats, a la FundacióLa Caixa i a la maleta de Portbou i si hi haguØs de posar noms propis he d'agrair personalment a Josep Ramoneda i a Josep PuyØ d'haver pensat en Palafrugell. Com a municipi estem plenament orgullosos i satisfets de poder comptar amb la presŁncia de gent importantíssima en allòque podríem anomenar cultura europea. NomØs anomenant l'Alessandro Barico anomeno moltíssimes coses que ens funden, l'humanisme, la mœsica que hem convingut

d'anomenar clàssica o la mitologia. Deixeu-me que m'aturi tambØ un instant en la nostra estimada i mai prou valorada cultura europea, ciment d'uns valors que funden la nostra manera de viure, els nostres estats, les nostres nacions, tal i com les hem conegudes des del Renaixement fins gairebØ avui mateix. Si bØ Øs cert que els valors que han anat matisant-se no deixa de ser ben cert que Europa posa sempre l'home en el centre de la seva essŁncia pròpia.

El Renaixement, el cicle de les llums que van fomentar la RevolucióFrancesa, els valors aposentats desprØs de les guerres mundials, el malmŁs i necessari estat del benestar, en definitiva, l'humanisme com a base d'una Łtica i un coneixement ineludible. Peròtot sembla a punt de canviar si no li posem remei de forma ferma immediata. Deixeu-me que ho digui de forma gràfica

en som molts els que tenim por que l'Europa que coneixem, la que estimem, la que volem

que persisteixi com a fundadora de la nostra manera d'entendre el món, pugui desaparŁixer d'una volada. Molts són els signes que assenyalen que la nostra Europa va prenent una fesomia diferent a la que fins ara ens enorgulleix. Per aixòtrobo tan encertat el nom d'Escola Europea d'Humanitats. Crec que el nom ho diu tot.

No s'ha d'escarransir la vida que tenim, ans al contrari. Hem d'enfortir-la. Aquestes jornades són un clam a favor de la ciutadania. Que avui tinguem algœ com Alessandro Baricco, a part d'un honor profund, Øs un signe d'afirmacióI un gest a favor de l'Europa que volem i que necessitem, la de les persones. Moltes gràcies.

Nom ho diu tot. No s'ha d'escarransir la vida que tenim, ans al contrari. Hem d'enfortir-la. Aquestes jornades són un clam a favor de la ciutadania. Que avui tinguem algœ com Alessandro Baricco, a part d'un honor profund, Øs un signe d'afirmacióI un gest a favor de l'Europa que volem i que necessitem, la de les persones. Moltes gràcies.

Bona tarda, benvinguts. Moltes gràcies per ser aquí. Evidentment, voldria fer referŁncia a allòque han dit l'alcaldessa i en Josep Pujol abans, el que em sembla que Øs una de les motivacions principals del que estem fent. Primer, agrair la ciutat de Palafrugell que acollissi una iniciativa d'aquesta envergadura.

i segon intentar deixar clar que una de les coses en les que nosaltres volem contribuir i que ens sembla important en el moment present Øs mantenir vives aixòque en diem les humanitats. És a dir, aquella mirada sobre el món, sobre la vida, que no perd vista que hi ha una...

condicióCentral, que Øs la dels humans, la que ens ha de regir. I que masses vegades en el moment present, amb els avenços tecnològics i amb els avenços de poders cada vegada mØs totalitaris, la qüestióCentral de qui som es desdibuixa. I aquesta singularitat del ser capaçde pensar i decidir per si mateix, que Øs l'home digne, es perd.

es perd i cada vegada hi ha mØs claudicacions, cada vegada hi ha mØs imposicions, i cada vegada els espais, per dir-ho així, es fan mØs limitats del que Øs possible per la condicióHumana. Per tant, que es recolzi la reflexiósobre les humanitats, que es recolzi els treballs que intenten que la mirada d'aquest ser peculiar que tØ aquestes virtuts i aquestes...

aquestes virtuts i aquests defectes, que tØ una cosa que en diem intel•ligŁncia i capacitat de creació, carregades d'ambigüetats per la mateixa fragilitat del ser humà, doncs es puguin mantenir com a referents fonamentals per poder ser el que som, persones amb la seva modŁstia capaces de pensar i decidir per nosaltres mateixos.

I en aquest sentit em sembla que les jornades de Cap Roig són un exemple que hauríem de poder mantenir el màxim de temps possible perquŁ les preguntes que ens proposem seguiran vives sempre. Per la sessióInaugural d'aquesta jornada vam decidir proposar-li a Alessandro Baricco. A mi em sembla que...

alguna persona justifica aquesta eleccióper una empresa que tØ com a objectiu posar les humanitats en primer pla Øs Alessandro Baricco en quŁ la mœsica, la natura i la persona, per dir-ho així, estan encarnades. No m'entretinguerØ a parlar de les obres de Baricco, escriptor, dramaturg, crític musical i periodista italià

Probablement Novecento i Seda siguin les dues mØs conegudes en aquest país, peròper mi

el que Øs molt important Øs que les seves obres tenen una capacitat gran de connectar, de connectar amb nosaltres i de connectar, en aquest cas, un tema referencial per nosaltres amb el Mediterrani. Tot plegat aquesta singular...

Tot plegat aquesta singularitat cultural i l'empenta del seu llenguatge em fan pensar que era un candidat indiscutible a fer el discurs inaugural de les trobades avui i amb el Mediterrani com a referent i telóde fons que el tenim aquí al costat. Gràcies per estar amb nosaltres i ara te toca a ti.

Ringrazio molto e ringrazio tutti quelli che mi hanno portato qua. Moltíssimes gràcies, moltíssimes gràcies als que m'han fet arribar fins aquí. Hem vingut aquí tambØ per celebrar la publicaciód'un nou llibre tant en catalàcom en castellài es titula Breu història herŁtica de la mœsica clàssica.

Gràcies per estar amb nosaltres i ara te toca a ti. Ringrazio molto e ringrazio tutti quelli che mi hanno portato qua. Moltíssimes gràcies, moltíssimes gràcies als que m'han fet arribar fins aquí. Hem vingut aquí tambØ per celebrar la publicaciód'un nou llibre tant en catalàcom en castellài es titula Breu història herŁtica de la mœsica clàssica. Podria semblar que Øs un assaig, un xic avorrit de la mœsica clàssica, perquŁ per moltes persones no ho troben un tema gaire important. En canvi, avui, en honor al títol que fa referŁncia a la natura i aquesta passióde l'humanitis, m'agradaria parlar-ne, m'agrada parlar d'aixòperquŁ realment per mi...

realment molt europea. Aquesta relaciódels humans, dels europeus, amb la natura. És una història...

simbòlicament molt potent per poder explicar la relacióque han tingut els europeus amb la natura. Vindria a saber que el concepte de mœsica clàssica no ha existit sempre. De fet, va ser un invent del segle XVIII i sobretot una elit de llengua alemanya.

De fet, van ser ells que van inventar el concepte de mœsica clàssica, tambØ el concepte d'història de la mœsica clàssica. Era impensable, perquŁ abans d'aquesta petita elit intel•lectual alemanya, ningœ pensava que hi haguØs alguna connexióconcreta entre el cant gregorià, la polifonia...

del que anomenem barroc, desprØs Händel, Haydn, Mozart...

El pensament que realment fos mØs que això, aquest primer pensament, neix al segle XIX.

Quindi diventa molto interessant. Per tant, Øs molt interessant saber quŁ hi havia abans de posar el segell a tot el que era la mœsica clàssica. I el que Øs mØs important Øs tornar a l'origen i a l'inici d'aquesta història. Tradicionalment comencem aquesta...

Comencem aquesta aventura amb el que coneixem com cant gregorià No sØ quants tenen en ment quŁ Øs el cant gregorià És un cant litœrgic. Monòdic vol dir que cantes nomØs una nota sola. Mai hi ha dues notes sobreposades. NomØs Øs una, com si fos un collaret. Aquests cants gregorians en realitat eren monòdies.

eren cants que venien de qualsevol racódel món cristià TambØ de terres africanes, d'Israel, algunes tambØ incloses de les illes mØs allunyades del nord, i de tots aquests indrets venien fins a Roma. D'aquí es van crear un corpus de melodies amb les quals es cantaven.

com si fos un collaret. Aquests cants gregorians en realitat eren monòdies. eren cants que venien de qualsevol racódel món cristià TambØ de terres africanes, d'Israel, algunes tambØ inclœs de les illes mØs allunyades del nord, i de tots aquests indrets venien fins a Roma. D'aquí es van crear un corpus de melodies amb les quals es cantaven alguns textos religiosos. Per quŁ cant gregorià? BØ, de fet aixòja ens diu alguna cosa. Resulta, diu la llegenda, que qui Øs que van inventar aquests cants? Diuen un papa que es deia Gregorio, el papa Gregori. I aixòfeia que hi haguØs aquesta competŁncia, aquesta passió L'home li agradava molt.

va començar a recollir tots aquests cants. I d'aquí la llegenda era ell que els dictava, aquests cants, amb un escribà, un copista. I entre ell i el copista sempre hi havia d'haver com una mena de taló, com alguna tela. I això, un dia, dos dies, tres dies, ell anava dictant les melodies, cantant-les.

I va veure el papa Gregori i a l'espatlla hi havia un colom. El colom era

el símbol de l'Esperit Sant. I de fet hi ha molts quadres, bØ potser no molts, però alguns, sí, que estan dedicats a aquest papa Gregori i normalment se'l representa amb aquest colom a l'espatlla. QuŁ volia dir això, aquell llenguatge medieval? Que aquests cants venien suggerits directament de DØu. El papa Gregori el recollia

els dictava, els altres els escrivien i els monjos els cantaven. De fet, Øs un punt bastant important. Aixòel deixem en raconat de moment i desprØs ja tornem a l'origen. Escoltem mØs endavant Mozart, a vegades escoltem Beethoven, a vegades escoltem Elvis Presley i altres grups americans, per exemple. És clar, tots aquests sons que escoltem

Esclar, tots aquests sons que escoltem ara són totalment dominats. Els humans poden dominar els sons com volen, podem fer-ne el que volem. Són com animals, com plantes que tenim i que hem aconseguit ensinyar, dominar, controlar fins que fan exactament el que nosaltres

Øs clar, fan exactament el que nosaltres volem. PeròØs clar, com dŁiem, hem de tornar a l'origen de tot. Al principi, els sons eren un misteri. Era la natura que quan volia, de manera misteriosa, deixaven aquests sons. No hi havia noms, no hi havia una lògica, no es podien controlar.

no es podien reproduir, eren com una bufada de vent, era com una llum que apareixia amb una... I de fet les persones no tenien, per no dir cap, control sobre aquests sons. Els podien cantar, peròsí que podien sentir el cant dels ocells, sentien tots els sons de la natura i sí que podien...

cantar, parlar d'alguna manera. És com si cantØssim, peròho feien d'una manera molt instintiva. Si tenia un cant que agradava, era molt difícil conservar, i desprØs conservar aquest cant i desprØs ensenyar-lo al fill. Era realment com un llampec.

Aquí hi ha una altra cosa molt important, i aquí hem de tornar a pensar en el papa Gregori del Gran, que totes aquestes idees a partir del segle V desprØs de Cris, quan neixen els camps gregorians, tots aquells sons eren com una espŁcie de flaixos.

com una espŁcie realment de llamporneig, d'espurneig, on entrava l'harmonia celestial. Era la prova que el món s'aguantava a travØs d'aquesta harmonia i de cop i volta te

l’aventaven tant, doncs s’alliberava aquesta harmonia que es podia cantar i te’n recordaves que tu eres part d’aquesta harmonia. Per tant, els sons eren considerats com llenguatge.

de DØu, una petita part d’un secret que DØu acceptava compartir. Per aixòtambØ el colom. L’œnica cosa que pots fer a la vida amb els sons, com es pensava abans, nomØs es podien rebre. No hi havia res de violŁncia, nomØs rebien els sous.

Rebien els sons. Si eren sons de DØu, sobretot tota aquesta dolçor del gest. Pensem en aquesta dolçor de rebre un so.

I aixòØs el que feien, no feien gaire mØs que això Rebien sons sense cap mena de desig de

Si canto així, ja està ja han marxat. Ja no hi són aquests sons. I durant segles

les persones els deixaven anar, els deixaven lliures. I els deixaven anar fins al punt que no van ni pensar que tinguessin un nom. Si jo faig ta-ta-ta, de fet no sØ les nons, peròpodria dir que Øs un mi-la i si tinc un nom per aquests sons.

Peròdurant segles no se’ls va donar cap nom en aquests sons. I pensem que no hi havia cap mena de violŁncia, nomØs el veien. Cada so era irrepetible, perquŁ no Øs allò vaig a fer un mi, ara torno a fer un mi. No, ja està ja ha passat el mi. L’home que va pensar en donar un nom als sons, que de fet...

Øs com una hipŁrbole de la ment, Øs increïble si hi pensem bØ. Realment ser molt i molt ambiciós, Øs molt visionari, de veritat. L’home que va fer aixòera un monja benedictí que es deia Guido d’Arezzo. Venia d’Arezzo, d’aquesta localitat italiana, i es deia Guido. I ell...

I ell va decidir que, per l’utilitat que perquŁ els que cantaven el gregoriàaquests sons havien de tenir un nom. Per facilitar la memoritzaciód’aquests noms, va anomenar aquestes sis notes perquŁ llavors nomØs en sentien sis de notes. Les va anomenar amb la primera...

síl•laba d’un vers d’un text religiós molt famós. I d’aquí va sortir el ut, re, mi, fa, sol, la. Ut no acabava de sonar bØ i el van canviar. I va acabar sent el do. Do, re, mi, fa, sol, la. Era l’any mil.

Estem parlant de l’any mil. Hem arribat a l’any mil sense que cap dels nostres pares tinguØs la necessitat de posar un nom als sons. AixòØs molt europeu, aixòde posar un nom a les coses, a les plantes, als minerals.

aixòØs una perversióque va arribar bastant tard. Durant moltes generacions els nostres avantpassats no donaven noms a les coses. Pensem per exemple en les muntanyes. El cim de la muntanya durant segles no van tenir nom. De fet, Øs una perversiódel segle dinou. Donaven nom als passos, als colls.

peròla muntanya era de DØu, la muntanya tambØ. I el mateix per les plantes, pels insectes... Ara, quan posem nom a una cosa, aixòvol dir que el que volem Øs com tenir una mena de paternitat sobre aquestes coses. Per exemple, posem un nom als fills, però esclar, quan posem...

nom a tots els tipus de roses conegudes, allàel que s'estàdient Øs jo puc controlar les roses, perquŁ vaig anomenant una rere l'altra, Øs una primera modalitat de control. L'any mil, Guido d'Arezzo va inaugurar el desig de controlar els sons d'una manera molt senzilla, peròaixí ho va fer.

Feien ser persones que no tenien cap mena d'instint violent envers els sons. I us dirØ una cosa. Cantaven els cants gregorians, una nota cada vegada. Fem el que podem, eh? És perquŁ ho aneu entenent.

DesprØs de set-cents anys, estem parlant dels nostres pares de l'Europa. Som fills d'aquesta gent. DesprØs de set-cents anys, un monjo que ensenyava a l'escola de Notre-Dame a París li va venir un desig irrefrenable d'afegir una segona veu. I en aquelles...

els fidels van sentir una cosa que no havien sentit mai abans. Una part dels cantons cantava així.

Mi fate questa nota, per favor? Sí, em fira aquesta nota, sisplau? I una altra part que començava... I la gent va quedar estupefacta, com quan es van començar a fer els frescos amb perspectiva a les esglØsies.

en perspectiva a les esglØsies. Entraven els fidels i quedaven bocabadats perquŁ semblava de veritat. Per tant, musicalment parlant, realment aixòva obrir un món. Ara, van trigar set-cents anys, potser podríem dir inclœs mØs. I un es podria plantejar que potser eren una miqueta ximplets, no? Que no se'ls havia corregut abans, sí.

Beethoven, de fet, s'ho va plantejar. De fet, entre la primera sonata de Beethoven i l'œltima hi ha mØs progrØs tŁcnic i de domini del material del que es va aconseguir en set-cents anys. És a dir, en la vida d'un œnic home, mØs invenció, mØs desig de canviar, augmentar, avançar, progressar...

...avançar, progressar... el que es va sentir durant set-cents anys, desprØs de generacions i generacions de mœsics. Tenien dues veus. Si pensem en Wagner, per exemple, o Mahler, si els tenim presents... Dues, estem parlant de dues veus. I desprØs pensem en Mahler.

I allí veiem aquí els europeus. Aquest fet de començar una actitud on reps el món i com a màxim que pots fer Øs composar-lo, acollir-lo per poder-lo conservar. Aquell mínim per poder-lo desprØs adorar.

I potser inclœs es podria traslladar al fill. Comences per aquí i arribes al domini complet i absolut. Pots fer el que vulguis. Animals totalment esclavitzats, les lleixes mØs grans, mØs grans, mØs alts, mØs alts. Tot aquest m'interessa, aquest fora.

s'hi cales multiplica un domini total i absolut. Peròen el seu origen eren persones que tenien una relacióamb la natura increïble, una relaciómolt elevada. Sí, persones medievals, desprØs del Renaixement, per tant, evidentment, la dimensióreligiosa tenia un paper preponderant. PeròØs que hem de pensar en aquesta espiritualitat.

Eren persones que vivien en harmonia amb allòcreat. Quan cantaven, per ells, era com vibrar amb allòque s'havia creat. Pensem en l'home medieval com algœ totalment subjugat a la religió DesprØs va haver-hi la Il•lustració la RevolucióFrancesa, etc. Peròla

mœsica ens ajuda a recordar que...

al revØs, eren humans d'enorme sensibilitat, que eren capaços encara de vibrar amb el que ells creien que era allòcreat, Øs a dir, l'obra de DØu. Aquesta forma d'energia, aquesta forma d'unitat i d'harmonia. Allòque estàfora, entrava dins aquesta harmonia cantant.

Era una actitud tan pura que durant segles i segles no volien cap mena d'instrument musical. De fet, hi ha un pensador erudit molt famós, el pare de l'humanisme europeu, Boeci, que Øs una autoritat absoluta.

que deia que instruments musicals que de fet no existien. Deien que estaven tan allunyats de l'harmonia original que en ells no vibrava res de l'energia ni de l'harmonia que mantenien el món unit. Sí, agradava a plaça, peròno hi havia el contacte. De fet, si...

fem la mœsica que coneixem, des del cant gregorià, o inclœs ens avancem fins a Monteverdi, Palestrina, Monteverdi, al segle XVI, no hi ha instruments. Pot semblar una ximpleria, peròintentem entendre-ho, quina Øs la meravella d'això, d'aquesta actitud, quŁ fa?

quŁ fa? Doncs rebutja l'instrument tecnològic fet de la màde l'home, que pot reproduir la veu de DØu. Pensem en Mahler o en Wagner. Pensem en quants instruments, quantes armes de tot tipus per esclavitzar els sons, els de vent, els de corda, els de percussió..

Una màquina per cada cosa, una màquina per fer aquest sol. Els pares i els pares i els pares, anava potser amb un llaüt. Allà, segurament, fins al final, tres fileres ja no se senten. Molt petit, veien aquest instrument i deien...

quanta violŁncia, quanta poesia morta. I desprØs feia aquell amb el llaüt i tothom s'allunyava. S'allunyaven en harmonia autŁntica. Aquesta gent, de la que estic parlant, no tenien la idea del progrØs

No era aquesta el seu interŁs. No vivien en uns temps que hi haguØs progrØs. Estaven immersos en una eternitat de la qual no volien sortir. És un tipus d'actitud totalment diferent de l'actitud de Beethoven, per exemple, on la mœsica es converteix en una creacióde l'home. És la presa dels sons d'humor tecnològic, progrØs constant.

ProgrØs constant, màquines cada vegada mØs difícils. Aquest esforç cerebral cada vegada mØs elevat. Boessi hauria de dir milers de quilòmetres de l'harmonia de la qual emana la mœsica. Si pensem en la història europea, l'origen del pecat original, allàon

allàon vam perdre aquesta capacitat d'acollir, vam passar d'acollir els sons a forçar-los. Si busquem aquest origen del pecat original el trobarem de nou amb un italiàque es deia Monteverdi. Monteverdi escrivia mœsica per a una elit intel•lectual.

DesprØs escrivia per veu, no per instruments, per tant estem encara en aquella fase. Hi havia un moment peròque Monteverdi va anunciar que inaugurava el que ell va anomenar la segona pràctica.

que Øs una manera diferent de fer mœsica. Quin Øs el moment exacte del pecat original? I ho va anunciar com a tal. Vaig dir, jo ara inauguro una nova manera de fer mœsica. La intuïcióque va tenir Monteverdi, de fet ho va expressar el seu germàen una carta, però Øs bastant clar. El que va dir va ser

La mœsica ha de servir a l’expressió Per exemple, jo estic trist perquŁ m’ha deixat la xicota i puc expressar aixòamb una poesia, escrivint. Puc expressar-ho tambØ amb la meva cara, amb el rostre, o, si no, utilitzo

aquesta serventa que Øs la mœsica i l’expresso a travØs de la mœsica. Fins aquell moment d’allà, la mœsica era un regal de DØu. Allàte’l deixava, una miqueta aquí, una miqueta allà I aquest home va dir no. No, ara agafarem aquesta mœsica, la dominarem i servirà..

I serviràper dir una cosa que jo vull expressar, ja no Øs DØu, sóc jo. I Øs aquesta transició, una transiciómolt fascinant que va tenir lloc aquí a Europa entre el que era la mœsica entesa com a regal de DØu a la mœsica com a llenguatge humà

Aquest Øs el llenguatge humà És algœ que escriu. Estàclar, algœ ho ha escrit i tothom ho ha entŁs. I quŁ estàescrivint? Doncs estàescrivint una percepciódels homes, un sentiment dels humans, una idea, una visió.. I on tens DØu? On ha anat a parar?

No, ja Øs el profeina salveu, zero. D’altra banda, Beethoven formava part de la generació que van estrenar la modernitat a Europa, i la modernitat va ser justament això, era l’home que agafava allòcreat i ho utilitzava com un instrument. Mentre Beethoven escrivia la novena...

sinfonia. N’hi havia d’altres que obrien el canal de Suez. Estaven redissenyant el món fins al que havíem tingut de... No, aixòho he fet DØu, no es fa res. No, no, doncs n’hi havia d’altres que obrien i separaven dos continents. Són els mateixos que, amb el poder de la ciŁncia, d’alguna manera pressionaven o doblegaven la natura amb allòque...

necessitaven, qualsevol cosa. I la mœsica registra perfectament tots aquests esdeveniments. I Beethoven, en general, el que fa Øs agafar un fragment de la natura, els sons, i el converteix en servent, com deia Monteverdi, servent de que serveix a l’expressió, Øs a dir, que em serveix per allòque vull jo nomenar.

Tota la temporada mØs gloriosa de la mœsica clàssica, des de Beethoven a Magner, podem dir, estàtotalment dominada per aquesta idea molt violenta, bastant dura, genial, sí, sens dubte.

rica d’un poder tecnològic increïble. De fet aquí, en aquell moment, l’humàes coneixia molt bØ els sons, els havien pressionat, els havien engarjolat perquŁ fossin autŁntics servents. Ara, els utilitzaven peròmeravellosament, i nosaltres som hereus d’aixòtambØ.

És important saber que Europa tambØ Øs això, eh? És aquest instint del domini, aquest instint de convertir en serps, en servents tots aquells que no són de la teva família. Amb molta violŁncia tambØ. Hi ha aquesta història dels sons que s’ha de prendre seriosament. No Øs tan complicat d’entendre-ho. De fet, tØ un poder simbòlic molt fort.

Se voi guardate un pianoforte, vedrete le testine bianche e le testine negre. Ci sono i vecchi nomi di Guido D’Arezzo, anche il Si, che era una nota che Guido D’Arezzo non sentiva, e poi Do.

Blanca, negra, blanca, negra, blanca, blanca, negra, sí? Dotze, dotze tecles en l’octava en un piano.

Peròara hem de saber que a l'Łpoca de Mozart, per exemple, en temps de Mozart, no ens remuntem mØs enrere, Mozart sentia a l'espai d'aquests dotze notes, en sentia clarament dinou de notes.

I algœ cantava, algœ podia arribar a sentir unes trenta de notes. I inclœs algœ va arribar a determinar que eren cinquanta-tres les notes que... Va ser Newton, que no era mœsic, simplement era un científic.

per exemple, en temps de Mozart, no ens remuntem mØs enrere, Mozart sentia a l'espai d'aquests dotze notes, en sentia clarament dinou de notes. I algœ cantava, algœ podia arribar a sentir unes trenta de notes. I inclœs algœ va arribar a determinar que eren cinquanta-tres les notes que... Va ser Newton, que no era mœsic, simplement era un científic. Científic. Aquests sons hi eren. Es podien utilitzar o no, peròhi eren. Pensem en la violŁncia com els europeus van decidir assassinar, darrer de l'altre, vam arribar a les dinou, que són les que sentia Mozart, i de fet hi havia òrgans que tenien dinou tecles.

tecles. No Øs que no se sentissin, Øs que realment es tocaven i se sentien. I tot i així, retallada. La mateixa violŁncia com quan tries tres tipus de blat, en lloc de tota la resta, o dos varietats de poma en lloc de tota la resta. Per quŁ? PerquŁ són les que rendeixen mØs. Llences la resta, concentres en això, i amb allòque has escollit...

Clares. Evidentment, la producciØs molt mØs elevada. A l'Łpoca de Guido d'Arezzo no sabem quants en sentien, però per exemple, a ´ndia, els indis de la ´ndia de fet senten molts mØs sons que nosaltres, els europeus. Els japonesos senten sons que nosaltres ja no sentim. Som nosaltres que vam decidir que nomØs en sentiríem dotze. QuŁ passa? Que desprØs, amb aquesta dotze sona...

Aquests dotze sons es poden arribar a fer a la novena sinfonia de Beethoven, que Øs realment estratosfŁrica. És una de les moltes limitacions que els mœsics europeus van aplicar a un món, el dels sons, que era un misteri. I esclar, era una revelació, un concert de DØu.

Fixeu-vos que tot aquest camí, tot aquest recorregut, una història mØs llarga. Per això, tot i que potser no li interessa gaire la mœsica clàssica, podríem dir que conŁixer la història de la mœsica clàssica ens pot servir per entendre tambØ la sensibilitat de l'Europeu. Segurament acabem abans.

estudiant nomØs la mœsica clàssica que tots els altres fragments. Estàclar que la mœsica clàssica ha produït mœsica preciosa. Ara, sota aquesta bellesa hi ha tota una sŁrie de motivacions. Motivacions que van anar canviant molts aspectes. Pensem sempre en el colom, en l'espatlla del Gregori el Gran. DesprØs pensem en Wagner, qualsevol

Jo, quan era molt petit, un amic dels meus pares era geògraf i va escriure el manual de geografia de l'escola.

Per quŁ els en parlo? Doncs perquŁ Øs molt important el títol d'aquest llibre de geografia que era, com dic, per tots els italians. Era un títol que parlava del món.

L'home i el seu regne. Aquest era el títol del llibre de geografia, l'home i el seu regne. No fem servir aquests títols, ja no existeix. Ara, si al meu fill li donen aquell llibre a l'escola, l'home i el seu regne, realment caldria incendiar l'escola. Peròtota

la mœsica clàssica del segle XIX Øs això Øs l'home i el seu regne.

És aquesta la mentalitat, estem parlant. És aquest cap, Øs aquest estamin que hi ha darrere. Que no sempre l'hem tingut perquŁ, per exemple, amb Guido d'Arezzo, cosa era diferent, peròØs clar, als dos-cents anys mØs, tenir una segona veu, ara, desprØs d'explicar-vos com hem arribat a ser violents amb els sons, ara intentem recular. Pensem...

Pensem a tots aquests que van trigar dos-cents anys a afegir una segona veu. Encara van esperar cent cinquanta anys mØs per arribar a afegir-ne dos, eh? I arribar a quatre veus. Pensem en la bellesa d'aquesta no violŁncia absoluta. Mentrestant, no Øs que estiguessin fent mœsica avorridota, no. De fet, Øs una mœsica que--

la conservem, que l'escoltem, que s'interpreta. Potser Chopin ens agrada mØs. Peròsi un escolta aquesta mœsica moltes i desprØs escoltem Chopin, sembla com Chopin sigui com allà enllà, o ensignistrat del circ, no? I Øs increïble, no? Totes les piruetes que faig, ara s'agenolla, peròØs això

Doncs Øs això realment allà, en aquestes fugues, doncs Øs com totes aquestes pilotes d'allò Estàclar, doncs, aquest projecte visionari. Aquí entra en joc tot, les plantes, els rius, tot. I nosaltres som fills d'aquesta mentalitat. Ara, la generacióels meus fills, doncs, que tenen vint anys, tot això sí que Øs veritat.

Peròjo vaig crØixer en un entorn on es creia en l'home i el seu regne, no hi havia cap mena de dubte que no fos així. És ara que es posa en dubte aquesta afirmació Ara Øs el moment que podem entendre quŁ ha sigut tot això QuŁ ha suposat.

Això ens pot ajudar a entendre que aquests som nosaltres, que aquesta Øs l'Europa. Tenim el mite d'Europa amb raó, amb l'humanisme al centre. Europa Øs tot això Europa tambØ Øs tota aquesta història, des del principi fins al final. No pots escollir nomØs una part. Tot el món.

De fet, escolta la mœsica clàssica europea. I això Øs bastant peculiar. I llavors, clar, perquŁ som molt bons. No, s'agreu, peròtothom escolta la mœsica europea perquŁ els europeus van colonitzar tot el món. Agafa el piano, que Øs una màquina que jo estimo profundament, peròØs una màquina. El piano Øs una màquina.

És una màquina molt violenta que estreny tot allòque pots escoltar en una caixa. I allà la tens, allàtoques i tot el que sona d'aquí. Doncs els europeus van portar el piano fins a l'œltim indret del món i Øs per això que tot el món escolta la nostra mœsica clàssica.

Això per que entenguem com la mœsica clàssica Øs identitària per nosaltres, com parla de nosaltres tambØ. I això, aquest tema tan bonic de triar...

Doncs, de triar la natura com a tema tambØ de sentiments, de tota aquesta connexió, m'ha semblat que seria interessant entendre com una de les històries mØs boniques que tenim a propòsit de la nostra relacióamb la natura Øs la història de la relacióque hem tingut amb els sons i que, si voleu, es pot definir com la història de la mœsica clàssica.

Moltíssimes gràcies. Donem així per inaugurat aquesta segona trobada de Cap Roig.

i a partir d’aquí comencen ja totes les activitats desprØs d’aquesta... il•luminades per aquesta intervencióinicial. Moltes grècies.